N°. 89.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 6 NOVEMBER.

PUBLICATIE.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente *Breda*, gelet dat in weerwil hunner Publicatie van den 19. October jl., nog een aantal Patenten zijn blijven berusten, roepen bij deze de belanghebbenden nogmaals op, om hunne Patenten over de dienst 185³/₄, *uiterlijk vóór den 12. November aanstaande*, ter Secretarie te komen afhalen; als zullende na dien tijd, de nog overgebleven Patenten, dadelijk door den Deurwaarder der Directe Belastingen worden rondgebragt, en alsdan daarvoor, volgens de bestaande verordeningen, *tien cent voor ieder*, moeten worden betaald.

Breda, den 2. November 1853.

STORM.
De Secretaris
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3den November.

De ministeriele Parijsche bladen berigten thans dat de divisie-generaal *Baraguay d'Hilliers*, lid van den Senaat van Frankrijk, benoemd is tot buitengewoon gezant van den Keizer der Franschen bij den Sultan, en dat hij den 1sten dezer zou vertrekken met de officieren die hem naar Konstantinopel zouden vergezellen.

Men verhaalt, dat de Keizer zich nopens de zending van den generaal *Baraguay d'Hilliers* als gezant van Frankrijk naar Konstantinopel dus heeft uitgelaten: »Een Russische *Menzikoff* heeft de zaak begonnen; een Fransche Menzikoff zal haar ten einde brengen. Vooral omdat hij slechts één arm heeft en omdat hij een der overblijfselen onzer groote oorlogen is, zal hij de Turken zoowel als de geheele diplomatie ontzag inboezemen."

Genoemde generaal heeft eergisteren avond ten zeven ure deze hoofdstad verlaten, vergezeld door den luitenant-kolonel *Dieu* en de kapiteins *Fei* en *Melin*, allen van den Keizerlijken staf, door den eskadrons-chef der artillerie *Beurmann* en door den bataillons-chef der genie *Joutjon*, welke deel uitmaken van het personeel der ambassade. De Generaal zal zich in den morgen van den 4den dezer te Marseille inschepen aan boord van het stoom-advies-vaartuig der eerste klasse *Prométhée*, om zich naar zijn post te begeven.

— Volgens berigten hield het gerucht stand dat het Fransche gouvernement, met het oog op den loop der politieke aangelegenheden van Europa, besloten had te Lyon en te Toulon eene legermagt, elk van 50,000 man, zamen te trekken.

— De berigten uit Frankrijk maken steeds melding van eene gisting die zich onder de radicale partij in eenige deelen van het rijk zoude openbaren. Te Tours zouden weder nieuwe arrestatiën hebben plaats gehad. Ook spreekt men van nieuwe komplotten, van huiszoekingen die tot de ontdekking van oorlogstuig enz. zouden hebben geleid. Deze berigten behoeven echter bevestiging.

— De dagbladen van Marseille deelen een overzigt mede van de berigten, welke zich in die stad hebben verspreid bij de reeds vermelde aankomst van het stoomschip *Caradoc*. Gemeld vaartuig bragt zeer belangrijke depêches aan van lord *Redcliffe* en van den heer *de Lacour* voor hunne respectieve regeringen; de Engelsche depêches werden door tusschenkomst van den heer *Tucker* naar Londen geëxpedieerd. Volgens de door de *Caradoc* aangebragte berigten zou de Divan uit Weenen eene nota hebben ontvangen, waarin werd aangedrongen om den weg der onderhandelingen weder te bewandelen. De Ottomannische regering zou daarop geantwoord hebben, dat zij van geene schikking wilde hooren zoo lang de Russen de Vorstendommen bezet hielden. Reeds werd gemeld, dat de Fransche en Engelsche schepen na het verlaten van Besika door het onstuimige weder verstrooid werden; den 23sten bereikte de contre-admiraal *le Barbier de Tinan* Gallipoli met drie linieschepen; de admiral *Dundas* kon met de *Britannia* en het stoomfregatschip *Furious* niet verder komen dan tot aan het eerste kasteel; de *Albion*, de *Retribution* en de *Vengeance* hadden het anker onder het oude kasteel geworpen; de achtergebleven schepen hebben geene schade bekomen. De heer *Fonton*, de vice-consul van Rusland in de Dardanellen, had zijne vlag ingenomen en maakte zich gereed om met zijne familie naar Trieste te vertrekken, terwijl een stoomfregatschip te Konstantinopel het nog achtergebleven personeel der Moscovitische ambtenaren en de daar nog aanwezige Russen was komen afhalen. Te Konstantinopel heerschte volslagen gebrek aan arbeiders, daar alle weerbare mannen onder de vanen geschaard stonden; zulks was zoo sterk, dat de *Caradoc* geene menschen kon vinden om hare kolen te laden. Nooit had zoodanige bedrijvigheid geheerscht in de keizerlijke arsenalen der marine als thans. Volgens de bevelen hunner regering maakten de beambten der Russische kanselarij en de agenten dier natie in Turkije zich gereed om naar Trieste en Odessa te vertrekken.

— Maarschalk *Narvaez* heeft den 1sten dezer Parijs verlaten om naar Spanje terug te keeren; Koningin *Maria Christina* zal den 8sten of 9den vertrekken.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 2den November.

Volgens brieven uit Petersburg is de vorming van het reserve-leger verordend. Het hoofdkwartier daarvan zal in Volhynië zijn. De gezamentlijke afwezige Russische officieren hebben, al is ook hun verloftijd nog niet verstreken, bevel ontvangen zich onverwijld bij hunne korpsen te voegen. Ook de te Weenen verwijlende luitenant baron *von Meyendorff*, zoon des Gezants van dien naam, moest zich naar het leger in den Kaukasus begeven.

— Het dagblad *Wanderer* deelt eenige merkwaardige bijzonderheden mede nopens den laatstelijk in de gebergten plaats gehad hebbenden strijd. *Schamyl* was Tiflis tot op een afstand van negen mijlen genaderd. De Circassiërs waren 20,000 man in getal en van 60 stukken geschut voorzien. Graaf *Woronzoff* kon daar tegenover slechts 15,000 man stellen. De Russen werden eerst op alle punten geslagen, doch de Vorst ontving eene versterking van 1500 man troepen, welke door de generaals *Nesteroff* en *Barcotensty* was afgezonden. De strijd ving toen op nieuw aan en *Shamyl* zag zich genoodzaakt naar het gebergte terug te trekken. De Circassiërs hebben, naar men zegt, 2000 man verloren en de Russen erkennen zelve een verlies van 5000 man geleden te hebben. Gedurende den strijd had vorst *Woronzoff* den graaf *Nicolas* naar St. Petersburg afgezonden om versterking te vragen, welke hij [illegible]

— De half-officiele *Oesterreichische Correspondenz* van den 31sten October berigt het volgende:

» Een gedeelte van het Turksche leger is bij Kalafat over den Donau getrokken,

» Volgens nadere berigten heeft het voorgevallene bij de Turksche Donau-vesting Isactscha zich eenvoudig aldus toegedragen. Russische stoombooten sleepten een aantal kanonneersloepen den stroom op, om ze naar Ibraïla en Galacz te brengen. Toen zij voorbij Isactscha voeren, werden zij beschoten en zij beantwoordden het vuur. Dit heeft de flotille niet belet de rivier verder op te varen."

Een telegraphisch berigt uit Weenen van den 31sten October jl. (waarvan reeds in ons vorig nommer gewaagd is) meldt dat volgens eene officiele telegraphische depêche een gedeelte van het Turksche leger den Donau bij Kalafat overgetrokken was; wanneer, wordt niet gezegd.

— Volgens eene telegraphische depêche uit Triest zijn aldaar berigten uit Konstantinopel ontvangen van den 24sten October; men had toen te Konstantinopel tijding van de aankomst der Fransche en Engelsche vloot voor Lampsaki in den Hellespont, nabij den ingang der zee van Marmora. Ander nieuws van gewigt was er, naar het schijnt, uit de Turksche hoofdstad niet te melden.

— Uit Weenen wordt het volgende gemeld: «Het bevestigt zich dat de Turksche opperbevelhebber *Omer*-Pacha, na afloop van den in zijne voorwaardelijke oorlogsverklaring gestelden termijn van 15 dagen, den 26sten October eene brug over den Donau heeft doen slaan om van Widdin naar Kalafat te kunnen komen, en dat hij Vrijdag namiddag ten 2 ure over den Donau is getrokken, alhoewel hij, volgens een zeer geloofwaardig berigt, het bevel des Sultans om den aanvang der vijandelijkheden te verschuiven, reeds ontvangen had. Het plan der Turken om op den weg naar Krajowa voort te rukken werd verijdeld. De Russen trokken aanvankelijk terug, ten einde zich op een beter terrein te plaatsen; maar bij de aannadering der Turksche legerafdeeling ontwikkelden zij eene zoo groote magt dat de Turken spoedig weder naar den Donau-oever trokken. Dat er vervolgens verscheiden schermutselingen van grooter of minder belang plaats grepen, waarvan het gerucht veldslagen maakte, is natuurlijk; maar even zeker is het dat, ingeval *Omer*-Pacha inderdaad het bevel des Sultans mogt in den wind slaan en nogmaals van den Donau eenen togt in Klein-Wallachije mogt wagen, het tot eenen veldslag zou komen, waarnaar de Russen reikhalzen.»

— Uit Bucharest wordt onder dagteekening van den 22sten October gemeld dat de Russische opperbevelhebber, de prins *Gortschakoff*, dien dag van daar vertrokken was naar Krajowa, de hoofdstad van Klein-Wallachije,

welke door een sterk Russisch garnizoen bezet gehouden werd. Men meende dat het vertrek van den opperbevelhebber in verband stond met het door *Omer*-Pacha aan den dag gelegde voornemen om den Donau bij Kalafat over te trekken.

ENGELAND.

LONDEN, den 3den November.

De *Times* van Woensdag zegt in een hoofdartikel over de Turksche aangelegenheden:

» Er is geen reden om te twijfelen aan de waarheid van het berigt dat den 27sten October 3000 man Turksche infanterie en 2400 man kavallerie den Donau overgetrokken zijn en Kalafat bezet hebben, en dat bij het afzenden van dit berigt een talrijke krijgsmagt nog bezig was in platbodemde vaartuigen over de rivier te trekken. De Russische troepen trokken te zamen op het aangevallen punt; en men verwachtte dat den 28sten October eene botsing zou plaats grijpen.

» Zoo is er dan voor het oogenblik een eind aan nota's en diplomatieke conferentiën; de kampende partijen hebben zelve de zaak in handen genomen, en vóór de getuigen van den kampstrijd blijft vooreerst niet anders te doen over, dan toe te zien en den loop der oorlogskans af te wachten. De zoo dikwerf aangekondigde verzoening is mislukt, en in spijt onzer welgemeende pogingen zal de eerste beslissing op het slagveld gegeven worden.

» Het is overbodig de operatiën van *Omer*-Pacha uit een krijgskundig oogpunt te berispen; hij is waarschijnlijk zijns ondanks medegesleept door den dweependen strijdlust zijner troepen; maar de omstandigheden waaronder hij den strijd aanvangt zijn alle in zijn nadeel.

» Wanneer de woeste drift der strijdende scharen eens geboet is, dan zal het welligt mogelijk zijn wederom de stem van regtvaardigheid en menschelijkheid te doen hooren.

» Hoe ook de strijd uitvalle, de pligt der Westersche mogendheden blijft dezelfde, namelijk te beletten dat Turkije door Rusland ingezwolgen worde.

» Ongetwijfeld zal het niet aan pogingen ontbreken om aan dezen oorlogsbrand het vuur van burgertwist in Europa te ontsteken. Wij wenschen vurig en hopen dat deze pogingen mislukken, en dat de uitgebroken brand door de diplomatie worde gesmoord voor dat het gansche vasteland in vlam sta."

— De Engelsche bladen deelen uit officiele bron eene opgave mede van de tegenwoordige sterkte der Britsche vloot. Zij bestaat thans uit 545 oorlogsschepen, in aanbouw of beschikbaar of in dienst, van 10 tot 120 stukken elk. Buitendien zijn er 118 schepen die in de havens dienst doen, en 50 gewapende vaartuigen die langs de kusten tegen sluikerij waken.

Onder deze schepen zijn 180 gewapende stoombooten, van 200 tot 800 paardekrachten, vele met schroefstoomtuig voorzien en alle naar de beste modellen gebouwd voor werkelijke zeedienst.

Deze verbazend groote zeemagt bezigt in vredestijd 40,000 tot 45,000 volwassen zeelieden, 4000 scheepsjongens en 12,000 mariniers; zullende dit laatste aantal thans tot 15,000 vermeerderd worden. Ook kunnen tot de bemanning der Britsche zeemagt de korpsen gerekend worden van arbeiders aan 's rijks werven, die in den wapenhandel en in de bediening van het geschut geoefend zijn; alsmede de kustwachters van het bestuur der inkomende regten.

— Men zegt, dat de onlangs bekend geworden ontdekking van den noordwestelijken doortogt door kapitein *M'Clure*, in het volgend jaar door het zenden van twee stoomschepen naar de Poolstreken gevolgd zal worden, een waarvan de *Phoenix* wezen zou. Wanneer twee stoomschepen, nabij elkander, het ijs doorklieven, belet de voortgaande beweging van het achterste schip het ijs zich zoo spoedig weder te sluiten als met slechts één schip het geval zou zijn. Ook zal het den officieren en manschappen, bij het binnenstevenen van nooit bezochte doortogten meer vertrouwen inboezemen, wanneer zij, bij voorvallende ongelukken met een der schepen, op de bemanning van het andere kunnen steunen.

— De liefhebberij voor schoone paarden neemt in Engeland nog gedurig toe. Voor het bij wedrennen gebezigd paard *Autocrat* werden onlangs 7000 guineas geboden, maar de eigenaar, zekere heer *Cooper*, wilde het edele dier voor dien prijs niet afstaan. Lord *J. Scott* verkocht een ander paard, *Hobble Noble*, aan den heer *Merry* voor 6500 guineas, en men verhaalt dat toen lord *Derby* lord *Scott* vroeg hoeveel hij voor het paard *Reiver*, broeder van *Hobble Noble* eischte, het antwoord geweest zou zijn: «15,000 ponden sterling en een pairschap.»

— De strijd tusschen de fabrikanten en het werkvolk om hooger arbeidsloon, die sedert eenigen tijd schier alom in Engeland gevoerd wordt, is eindelijk te Wigan tot storing der openbare orde overslagen. Aldaar hadden sedert zes of zeven weken nagenoeg 6000 fabriekarbeiders en 5000 mijnwerkers den arbeid gestaakt, ten einde eene verhooging af te dwingen van het dagloon met 16½ pCt.; doch de meesters weigerden elke verhooging; en zoo was ongeveer een derde gedeelte van de gansche bevolking der stad sedert anderhalve maand zonder verdienste. Jl. Vrijdag-avond liepen de arbeiders, door het gebrek verhitterd, te hoop, en pleegden gewelddadigheden, waarbij geene menschen omkwamen maar veel have vernield werd. De stedelijke politie, uit een tiental manschappen bestaande, vermogt niets tegen de muitende menigte; de gazlichten op straat werden door het gepeupel uitgebluscht en de lantarens vernield; en uren lang liep het gemeen van huis tot huis, de have vernielende van degenen tegen wie het meende redenen van misnoegen te hebben, en ook niet zelden van andere personen wier woningen of goederen uit louter moedwil aangetast werden. Eerst nadat deze tooneelen ruim vier uren geduurd hadden, kwam er militaire magt, die de orde herstelde en de vreedzame burgers in bescherming nam.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5den November.

De najaarsvergadering der Provinciale Staten van dit gewest werd den 1sten dezer door den Heer Staatsraad Commissaris des Konings geopend. Daar er slechts, uithoofde van den Allerheiligen dag, 13 van de 64 leden tegenwoordig waren, werd door Z. Exc. de vergadering tot Donderdag verdaagd.

— In de zitting van Donderdag waren 50 leden tegenwoordig.

Op voorstel van den Voorzitter verwijderden de leden zich in hunne afdeelingen tot het verkiezen der voorzitters en ondervoorzitters. De uitslag is, dat verkozen werden:

1ste afd., voorzitter *Buijsen;* tweede voorzitter *Suijs;* lid der commissie voor het onderzoek der geloofsbrieven *de Wit*. 2de Afd., voorzitter *van den Acker;* tweede voorzitter *Pape;* lid der commissie voor het onderzoek der geloofsbrieven *Wierdsma*. 3de Afd., voorzitter *Mutsaers;* tweede voorzitter Mr. *van Dam;* lid der commissie voor het onderzoek der geloofsbrieven *van der Poest Clement*. 4de Afd., voorzitter *Bijvoet*, tweede voorzitter *Brouwers;* lid der commissie voor het onderzoek der geloofsbrieven *Bijvoet*.

De commissie voor het onderzoek der geloofsbrieven verwijdert zich tot het onderzoek der geloofsbrieven van de drie nieuw benoemde leden, welke stukken in orde bevonden worden.

Zijn ingekomen negen en dertig verschillende stukken, welke ter visie gelegd of naar de verschillende afdeelingen verzonden worden. — De vergadering scheidde tot gisteren, Vrijdag.

— Bij Zr. Ms. Besluit van den 24 October zijn op pensioen gesteld de kapiteins bij het 3de regiment inf. *A. S. van Geldrop* (*f* 1080); *D. C. Graswinkel* (*f* 1080), beiden onder toekenning van den rang van majoor; *J. van Uden*, bij het 5de regiment inf. (*f* 1005); en den 1sten luit. bij het 8ste regiment inf. *C. G. Roorda* (*f* 536); de drie eersten wegens langdurige dienst en de laatste wegens ongeschiktheid.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 24sten October 1853, n°. 74, goedgevonden te benoemen: bij het 3de reg. inf., tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) de 1ste luitenants *J. W. Tissot van Patot* en *R. J. de Haan*, beiden van het korps; bij het 5de reg. inf., tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant *J. C. F. Schlosser*, van het 1ste regiment van dat wapen.

— In antwoord op de bedenkingen in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gemaakt op het ontwerp, tot bekrachtiging eener met de Nederl. Handelm. gesloten overeenkomst, geeft de Regering o. a. te kennen, dat zij het volkomen eens is met de groote meerderheid der leden, dat het bestaande stelsel, om de Oostindische gouvernementsproducten, door tusschenkomst der Nederl. Handelm. met nationale schepen, herwaarts te doen overbrengen en op onze markt in openbare veiling te gelde te maken, allergunstigste resultaten heeft opgeleverd, zoowel voor 's Rijks schatkist als voor den handel, de scheepvaart en de nijverheid van het Moederland. Zij stemt eveneens toe, dat het aanbrengen van verbeteringen niet behoort te worden uitgesloten, en dat overal, waar zich misbruiken met het cultuurstelsel verbonden hebben, die misbruiken krachtdadig behooren te worden tegengegaan. Zij voegt daar met gerustheid de verzekering bij, dat aan het tegengaan van misbruiken, waar die ter harer kennisse komen, behoorlijk de hand wordt gehouden.

Op de gedane vraag, waarom men zich op nieuw voor vijf jaren verbonden heeft tot eene verpligte consignatie der producten naar Nederland, en waarom zij de schuld van tien millioen guldens aan de Nederl. Handelm. niet heeft afgelost, antwoordt de Regering, dat zij 't in het wederzijdsche belang van den Staat en van den handel, de scheepvaart en de nijverheid van het moederland heeft geacht, de realisatie der gouvernements-producten in Nederland, behoudens de uitzonderende bevoegdheid, in art. 1 der overeenkomst omschreven, voor een nieuw tijdvak van vijf jaren te bestendigen, en dat eene aflossing der bedoelde tien millioen, na de daarop bedongen rentevermindering, thans niet in het belang des Rijks zou zijn.

De door sommigen als wenschelijk verklaarde bevoegdheid der Regering, om, terwijl de hoofdmarkt onzer Oostindische producten hier te lande blijft, zoodanig gedeelte dier producten in Indië zelf te verkoopen, als met het oog op de omstandigheden raadzaam is, meent zij zich genoegzaam te hebben voorbehouden door de bepaling, in art. 1 der overeenkomst opgenomen.

De wenschelijkheid eener regelmatige aanvulling van het tekort der Indische begrooting, wordt door de Regering niet alleen beaamd, doch maakt het voor haar ook ten pligt, naarmate de loop der gebeurtenissen dit vordert, bedacht te blijven op voldoende middelen, om in dat tekort steeds naar behooren te kunnen voorzien.

De Regering ziet niet in, dat de Staat, met opzigt tot het voorschot van 10 millioen, zich tegenover de Handelm. in een ongunstiger toestand geplaatst heeft dan door het bedongene bij de artt. 4 en 8 der overeenkomst van 2/3 Julij 1849.

Voor het verwijt, dat het antwoord der Regering met opzigt tot de van haar gevraagde aansporing der Maatschappij tot meerdere industriële werkzaamheid, ontwijkend zou zijn, bestaat naar hare meening geen grond. Eene zoodanige aansporing kan niet geacht worden tot de bemoeijing van het Departement van Koloniën te behooren. Overigens gelooft de Regering, dat de Maatschappij die aansporing niet behoeft, en dat hare aandacht op deze aangelegenheid gevestigd is en blijft.

— Men wil weten dat er eene ministeriële verandering op til is. De

heer *van Reenen* zou de portefeuille van binnenlandsche zaken verwisselen met die van Hervormde eeredienst, terwijl de portefeuille van binnenlandsche zaken zou worden opgedragen aan den heer *de Kempenaer* of aan den heer *van der Heim van Duivendijke*, Commissaris des Konings in de provincie Zuid-Holland.

— Bij eene herstemming voor een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te Haarlem, heeft de heer *J. Heemskerk Bz.* 509 stemmen verkregen, en de heer *van Berkel* 287; zijnde de eerste alzoo tot lid der kamer verkozen.

— H. M. de Koningin en de jonge Prins zijn eergisteren in welstand van hunne buitenlandsche reis, te 's Hage teruggekomen.

— Door de arrondissements-regtbank te 's Bosch zijn in de vergadering van den 31 October, ter vervanging van de heeren Mr. *W. L. Schiffer* en Mr. *P. F. van Cooth*, als regter-plaatsvervangers, de navolgende voordragten gedaan, voor de eerste: Mr. *A. J. Korteweg*, Jhr. Mr. *H. J. J. van Rijckevorsel van Kessel* en Mr. *F. J. L. Moleschot*. Voor de tweede: Mr. *A. A. Heeren*, Mr. *W. A. Verhellouw* en Mr. *C. B. van Hanswijck*.

— Het provinciaal geregtshof in Noordbrabant heeft uitspraak gedaan in de zaak van zekeren *Coppelaars*, beschuldigd van drie brandstichtingen in de gemeente Lithoijen. Bij de behandeling dier zaak verzocht de verdediger mr. *J. Sassen*, voor den aanvang van het getuigenverhoor, dat het hof een onderzoek door deskundigen zou bevelen naar den zielstoestand des beschuldigden, als blijkende het, dat hij aan eene of andere zielsziekte kon onderhevig zijn: 1°. uit de misdaden zelve, die zonder motief altijd op hetzelfde tijdstip van het jaar op hetzelfde uur van den dag gepleegd werden; 2°. uit den persoon des beschuldigden. Het hof weigerde dat verzoek; de zaak werd behandeld; de Procureur-Generaal eischte de toepassing der doodstraf; de verdediger concludeerde ten eerste tot vrijspraak, als staande de bekentenis op zichzelve, en beweerde in de tweede plaats, dat de misdaden hem niet konden worden toegerekend, omdat er twijfel bestond of de beschuldigde wel in het volkomen bezit zijner verstandelijke vermogens was. Het hof sprak den 25 October ll. den beschuldigde vrij van de twee misdaden, verklaarde hem schuldig aan de derde, maar, alvorens ten principale regt te doen, heeft het Hof alsnog bevolen een onderzoek van deskundigen over den toestand des beschuldigden, wat aangaat zijne verstandelijke vermogens.

— Naar men verneemt is te Helmond thans alles tot de orde teruggekeerd. Vier personen zijn in hechtenis genomen. Bij hunne gevangenneming moet een aantal werklieden zich vrij ernstig hebben verzet, doch de overhand is aan de justitie verbleven.

— Door den loffelijken ijver van eenige predikanten en gemeenteleden te 's Hertogenbosch, zal aldaar eene Protestantsche burger-bewaarschool opgerigt worden. De daartoe bestaande commissie is dezer dagen verblijd door het berigt van het aanvaarden van het beschermvrouwschap door H. K. H. Prinses *Hendrik* en de toezegging eener jaarlijksche bijdrage. Ook Z. M. de Koning heeft van zijne belangstelling ten deze door eene Kon. gift doen blijken.

— Onder begunstiging van het schoonste weder heeft den 31sten ll. te Geertruidenberg plaats gehad de eerste der aangekondigde paarden- en beestenmarkten, welke allezins mag worden geacht aan de algemeene verwachting te hebben beantwoord. Bij niet onbeduidenden aanvoer (circa 60 paarden en 170 stuks hoornvee) was er tamelijk veel handel en goede prijzen waren bedingbaar.

— De heer *Huysman*, aan het Raamsdonkerveer, en de heer *Masman*, kandidaat-notaris te 's Hertogenbosch, hebben ieder een kostbaar geschenk van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning ontvangen, bestaande in eene fraaije gouden doekspeld, met brillanten omzet. Beide heeren ontvingen dit geschenk als een dankbaar bewijs van Z. M., voor gewigtige diensten bewezen als gevolmagtigden tot verkoop van goederen van wijlen. Z. M. *Willem II*.

— Den 31 ll. is van Leeuwarden naar Birdaard vertrokken een detachement infanterie, sterk 1 officier en 24 manschappen, ten einde te waken voor de handhaving van orde en rust, die aldaar door de aanwezige arbeiders aan de slatting der Dockumer-Ee Zondag avond nog al ernstig waren verstoord geworden. Ll. Zondag is te Leeuwarden teruggekomen het detachement van het 7de regement infanterie, dat van 11 Junij jl. af op Schiermonnikoog is gestationeerd geweest, ter bewaring der orde, die aldaar door de werklieden aan den bouw der vuurtorens in der tijd eenigzins was verstoord geworden.

— Uit Groningen schrijft men van den 1sten dezer:

«Het detachement dragonders van het 4de regiment kavallerie, dat gedurende den laatsten tijd alhier in garnizoen heeft gelegen, is heden ochtend te acht uur naar Deventer vertrokken, onder kommando van den 1sten luit. *Lith de Jeude*, en is dienzelfden middag vervangen door een groot gedeelte van het 2de eskadron Limburgsche jagers te paard, komende van Tilburg en dien dag van Assen.

«Zondag morgen zijn weder, in drie à vier partijen, meer dan tweehonderd stuks rundvee, meestal jong soort, door deze stad vervoerd, welke alle door den handelaar *Salomons*, van Weener, in de provinciën Friesland en Groningen zijn opgekocht. Het grootste gedeelte dezer runderen zal naar Dantzig en andere plaatsen aan de Oostzee worden overgebragt.»

— Eergisteren is te Hellevoetsluis in dienst gesteld Zr. Ms. brik *de Lynx*, om, naar men verneemt, spoedig naar de West-Indiën te vertrekken. Het bevel over dien bodem is opgedragen aan den kapit.-luit. ter zee jonkh. *de Vaynes van Brakell*, terwijl het verder état-major bestaat uit de heeren *J. C. Baak*, luit. ter zee 1ste kl., 1ste officier, jonkh. *Pompe van Meerdervoort* en *T. Pan*, luitenants ter zee 2de kl.; *Bouricius*, adelborst 1ste kl., *M. J. Gaillard*, officier van administratie 2de kl., en *L. van der Hegge Zijnen Jr.*, officier van gezondheid 2de klasse.

— Woensdag ll. vertrok van den Helder het Nederlandsch koopvaardijfregat *Generaal baron van Geen*, gezagvoerder *G. Rotgans*, bestemd naar Oost-Indië, aan boord hebbende een detachement sterk 130 onder-officieren en manschappen, onder bevel van den kapitein der artillerie *J. C. Labaar*, mede-geleiders de 2de luitenant der infanterie *A. H. Geerders*, 2de luit. der artillerie *J. W. W. van Dompseler* en den officier van gezondheid 3de klasse *B. Schreuder*, beide eerstgenoemden van verlof naar Java terugkeerende.

— Den 2den dezer heeft de Heer *J. A. M. Becking* te Rotterdam, bij wijze van proefneming, zijne electro-magnetische klokken in drie gaslantaarns geplaatst en in werking gebragt. De wijzerplaat bevat uur- en minuutwijzers, verspringende de wijzer elke minuut. De uitslag heeft aanvankelijk vrij wel aan de verwachting beantwoord.

— Uit Heeze schrijft men van 27 October:

«Vernam men laatstleden Zondag met ontzetting, dat zekere F. v. B...., een jongeling die aan vallende ziekte leed, wonende op het gehucht de Ven, kort na het middagmaal gehouden te hebben, in den vuilnisput nabij zijne woning gestort was, en daaruit levenloos werd opgehaald; niet minder ontsteltenis wekte heden morgen de tijding, dat op datzelfde gehucht, een ander jongeling, met name B. G......, vriend des overledenen, insgelijks levenloos in eene kleine sloot gevonden was, waarin hij gisteren avond door een of ander toeval moet gestort zijn, terwijl hij op weg was, om zich naar den vader zijns overledenen vriends te begeven. Zoo daalde dan in minder dan eene week twee brave jongelingen op eene ongelukkige wijze ten grave!"

— Den 31 October, des avonds omstreeks 9 ure, heeft men te Hoorn een vreemd verschijnsel aan het uitspansel opgemerkt. Bij een helder gesternden hemel zag men van uit het noordwesten, opklimmende naar het zuidoosten, eene heldere wit glinsterende lichtstreep, veel overeenkomende met den glans des staarts eener komeet. Men zag dit verschijnsel meer dan een uur aan het uitspansel, en wel zoo sterk, dat het nu en dan eenig licht rondom zich afstraalde, tot dat het eindelijk langzaam verdween. De lengte der lichtstreep was buitengewoon groot.

— In de vorige week heeft men in het land van den landbouwer *Harm Derks Boer*, aan den Graauwen Dijk onder Schildwolde, bij het graven van klei, op eene diepte van 10 voet beneden het maaiveld, en bij 1½ voet bovengrond en 8½ voet klei, gevonden eene geraamte van een dier, zoo zeer vergaan, dat de beenderen bij de minste aanraking in stof vielen, waarop echter de onderkakebeenen eene uitzondering maken, die, ofschoon niet onbeschadigd, toch opgedolven zijn, en waarin kiezen van eene buitengewone grootte aanwezig zijn, terwijl er zich twee voortanden bij bevinden, ieder van 7½ Ned. duim lang, en twee slagtanden, die de verbazende lengte hebben van 24 Ned. duimen ieder, de laatste in den vorm van een halven cirkel en alle in zeer gaven staat zijn. De plaats, waar het geraamte lag, had in de lengte eene uitgestrektheid van 18 voet.

Professor *Jacobi* in Petersburg heeft eenen electro-magnetischen walvischdooder uitgevonden. Te Abo was, zoo als men uit die plaats berigt, voor eenigen tijd bij den apotheker *Julin* een dusdanig instrument ter bezigtiging gesteld. Het bestaat uit 12 elkander tegenovergestelde hoefijzervormige magneten, tusschen welke twee met elkander vereenigde en met geïsoleerd koperdraad digt omwoelde cylinders, door assen en handvatsels in sterke rondgaande beweging gebragt kunnen worden. Bij eene maar zeer zwakke beweging van de cilinders deelt het werktuig zeer sterke schokken mede, welke bij eene voortzetting en versnelling der ronddraaijende beweging onverdragelijk moeten zijn, daar men door middel van dezelve de walvisschen wil doen bezwijmen. Natuurlijk moeten door of langs de lijn, waarmede de harpoen is bevestigd, geïsoleerde koperdraden loopen, waarvan het eene einde op het oogenblik, waarop de harpoen den walvisch treft, aan het apparaat verbonden moet worden. Deze machine is bestemd voor den walvischvanger *Ajan*, het derde Russisch-Finlandsch schip dat in Uleaborg gebouwd, in het midden van Julij te Abo aankwam en na aldaar voor de reis te zijn uitgerust en geproviandeerd, zijn togt ter walvischvangst naar den Oceaan heeft voortgezet.

NATUURKUNDIG GENOOTSCHAP.

Vergadering op Maandag 7 November 1853 des avonds ten 6½ ure.

Redenaar: De Heer Dr. Ingenhousz.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 30 Oct. tot en met 5 Nov. 1853. 2 mann. 2 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 30 Oct. tot en met 5 Nov. 1853. 8 huwelijken.

STERFGEVALLEN.

Van 30 Oct. tot en met 5 Nov. 1853. 2 mann. 3 vrouwel. geslacht.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, den 4 November.

TARWE en ROGGE zonder handel.

GERST prijshoudend: 100 ℔ Vriesche Winter *f* 237.

HAVER iets hooger: 84 ℔ dikke *f* 165.

BOEKWEIT in een doen: 118 ℔ Holsteinsche *f* 240.

KOOLZAAD, dit jaar 1 P. vl. hooger, voorjaar onveranderd, najaar ½ P. vl. hooger. Op 9 vaten Olie te leveren: in Nov. e. k. 69 P. vl.; in April e. k. 71½ P. vl.; in Sept. e. k. 66½ P. vl.

LIJNZAAD één doen: 112 ℔ Odessa *f* 322½.

RAAPOLIE lager afgegeven; op 6/w. *f* 38¼; Vlieg. *f* 37 à *f* 36¾; 1 Dec. eerstk. *f* 37 à *f* 36¾; 1 Mei eerstk. *f* 39½ à 39¼.

LIJNOLIE, Vlieg. onveranderd, op levering flaauw: op 6/w. *f* 30; Vlieg. *f* 28¾; 1 Dec. eerstk. *f* 28½; 1 Maart, 1 April en 1 Mei eerstk. *f* 29½.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 38¼, Vlieg. 37.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 83 à *f* 86. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 11 à 13½.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 4 NOVEMBER 1853.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 16,00	tot *f* 16,75.
Het dito dito Rogge Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 9,60	» » 9,80.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» » 7,70	» » 7,90.
Een dito pond Boter		» 0,84.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 2,90	tot *f* 4,50
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,50
Het 1000 Doof Hout		» 2,10.
De kar Spaanders		» 2,90.
De » Struiken		» 3,00
De 100 Mutsaard		» 3,00.

221ste STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

11e TREKKING. Nos. 10238, 7517, ieder *f* 1000.
12e —— Geene.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (4 *November*) was de fondsnotering: Ned. W. Sch. 2 1/2 pCt. 61 3/8, 7/16; 3 pCt. 74 1/8; O. Ind. Leening 92 3/4; 4 pCt. 92 7/8, 13/16; Handelm. 125; Haarlemmermeer 100, 1/16; Spanje onbep. st. 1 pCt. 21 5/8, 7/16; 3 pCt. 44, 1/8; 3 pCt. Binnenl. 40 1/2, 9/16; Bewijz. Sp. Coup. 5 3/16; Port. 3 pCt. te Londen 37 3/8, 1/4; Oude Russen 104; 4 1/2 pCt. 96; 4 pCt. bij Hope 88 1/2; Id. bij Stieglitz 87 1/4; Certif. van Assign. 6 pCt. 70 1/2, 3/4; Polen Certif. 82 1/4; Metall. 5 pCt. 77, 76 13/16; Nieuwe 5 pCt. 90 1/2, 3/8; dito 2 1/2 pCt. 39 5/8, 1/2; Brazilie 95 5/8; Mexiko 25, 24 7/8; Venezuela 32 1/2; Peru 4 1/2 pCt. 71, 70 3/4.

Advertentiën.

*** Getrouwd:

A. BOS
en
D. M. MOOLENBERGH.

BREDA,
5 November 1853.

Eenige Kennisgeving.

GAZ-MICROSCOOP.

Op aanzoek van onderscheidene Liefhebbers om nog eenige VOORSTELLINGEN met de *MICROSCOOP* te geven, heb ik de Eer het geachte Publiek te berigten, dat er nog twee Voorstellingen zullen plaats grijpen op *Maandag en Dingsdag* aanstaande, des avonds te *zeven ure*, in de Zaal van het Logement *de Oude Prins*. Behalve de Microscopische Voorstellingen, de afwisselende Tafereelen en andere Proeven, zal er eene Tombola plaats hebben van 25 verschillende en fraaije voorwerpen van Glas.

De entrée is 49 Cents, Kinderen 25 Cents.

Ieder bezoeker ontvangt bovendien gratis een nommer, waarmede hij aan deze Tombola kan deelnemen.

L. VON KRAUSS.

*** Op den 30. October 1853 is overleden te *Ginneken*, bij *Breda*, mijne eenige overgebleven Zuster, HESTERA JOHANNA WILHELMINA VAN ALPHEN, in den ouderdom van 78 jaren.

's GRAVENHAGE, den 4. November 1853. J. C. VAN ALPHEN.

Uithoofde van Familie-betrekkingen, heeft deze Kennisgeving eerst heden kunnen geschieden.

Aan het Geëerde Publiek der Stad Breda,

Betuigen de ondergeteekenden hunnen opregten dank voor het ruime bezoek dat hun, bij de Opening van het Tooneel, op j. l. *Donderdag* is te beurt gevallen. Zij hopen dezelfde belangstelling te mogen ondervinden bij het aanbieden der Inteekenlijsten, daar zij zullen zorg dragen voor een goed Repertoire, ten einde zich den bijval van vroegere jaren te blijven waardig maken.

E. M. VAN BEEM en
L. B. VAN SLUYS.

*** In den jare 1800 drie en vijftig den vierden November.

Ten verzoeke van JOSEPHUS MARTINUS LARDENOIJ, Herbergier, wonende te *Steenbergen*, domicilie kiezende ten Kantore van CORNELIS FRANCISCUS MICHIELSEN, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te *Breda*, en wonende aldaar, — En uit krachte van het verlof door genoemde Regtbank bij beschikking van den vijf en twintigsten October jl. verleend; —

Heb ik ondergeteekende PETRUS FRANCISCUS VAN DEN BROEK, gepatenteerd Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te *Breda*, wonende aldaar; —

ten eerste maal gedagvaard:

JOHANNES CONSTANTINUS LARDENOIJ, laatst gewoond hebbende te *Oud-Gastel*, thans afwezend, en gevolgelijk mijn exploit doende bij aanplakking aan de voorname deur van de vergaderplaats van genoemde Regtbank te *Breda*, en aan het huis der Gemeente *Gastel*, terwijl ik een afschrift heb overhandigd aan den Edel Achtbaren Heer Officier van Justitie te *Breda*, die het origineel heeft geviseerd, en voorts bij plaatsing in de *Bredasche Courant* en in het *Algemeen Handelsblad*, welke nieuwspapieren daartoe zijn aangewezen bij het aangehaalde verlof der Regtbank; —

Om na verloop van drie maanden na heden, en alzoo op *Dingsdag den zevenden Februarij 1800 vier en vijftig*, des voormiddags ten tien uren, te verschijnen ter teregtzitting der Arrondissements-Regtbank, zitting houdende te *Breda*, in het Paleis van Justitie in de Katerstraat aldaar;

Om; —

Nademaal de gedaagde in den jare 1824 van de Gemeente *Gastel* (*Noord-Brabant*) naar *Braziliën* (*Zuid-Amerika*) is vertrokken, zonder behoorlijke volmagt tot het waarnemen van zijne zaken gegeven of order op het beheer derzelve gesteld te hebben, er sedert den 30. Mei 1825 geene tijdingen van hem zijn ontvangen, terwijl de herhaalde nasporingen ook geen vermoeden hebben opgeleverd, dat hij nog in leven zoude zijn;

Nademaal de gedaagde alzoo vermoedelijk is overleden, en de rekwirant, als deszelfs naaste Bloedverwant er belang bij heeft, dat zulks door voornoemde Regtbank worde verklaard.

Mitsdien aan gemelde Regtbank, hetzij in persoon, hetzij door iemand van zijnentwege van zijn aanwezen te doen blijken, den gedaagde tevens aanzeggende, dat ingeval noch hij, noch iemand voor hem zal verschijnen, en alzoo niet behoorlijk van zijn aanwezen mogt blijken, door den eischer zal worden geconcludeerd dat hem daarvan worde verleend akte, en tevens verlof gegeven tot eene tweede dergelijke dagvaarding.

De kosten zijn zonder zegels, redactie en schrijfloon, *acht gulden negentig en een halve cent.*

(Get.) P. F. VAN DEN BROEK, *Deurw.*

In het laatst van 1851 werd ik door de **REVALENTA ARABICA** van eene zevenjarige hevige maagziekte, met bloedspuwen vergezeld, spoedig geheel genezen. Ik bleef gezond gedurende het geheele jaar 1852, maar in het begin van 1853 kreeg ik weder eene bloedspuwing, zonder dat ik daar eene oorzaak aan te geven weet, en vier weken later stelden zich ook de maagpijnen weder in. Ik ben toen in het Gasthuis gegaan, om de noodige hulp en goede verzorging te vinden, die ik te huis niet hebben kon. Ik ben daar langer dan vijf maanden gebleven, en heb, niettegenstaande men mij met alle mogelijke zorg en oplettendheid behandelde, mijne gezondheid niet weder kunnen erlangen. Met de vaste overtuiging, dat niets dan de **REVALENTA** mij kon genezen, en in de stille hoop, dat de Voorzienigheid mij nog eens eene helpende hand zou laten vinden, en ik ook ten tweedemale mijne herstelling aan dit Gezondheidsmeel te danken hebben zou, verliet ik in Junij het Gasthuis, zieker dan ik er ingekomen was. — Mijne bede werd verhoord, mijne hoop niet teleurgesteld. Nadat ik vier weken tweemaal daags **REVALENTA** gegeten had, waren de maagpijnen verdwenen, en na nog zes weken was ik weer zoo gezond als ooit. Wie aan maagpijn geleden heeft, kan alleen gevoelen, hoe veel waarde zulk een natuurprodukt heeft, en hoe de gelukkige ontdekking dankbare erkenning verdient. W. KOST.

AMSTERDAM, 22 Oct. 1853. *in de Zoutsteeg, boven* No. 92.

De **REVALENTA** is een voedzaam en geneeskrachtig Meel, dat in deze tijden aan gezonden en zieken aan te bevelen is. Zij maakt een grage maag en geneest zeer voorspoedig hardlijvigheid, onregelmatigheid in de verrigtingen, verstoppingen, zuur, kramp, buikpijn, stuipen, maagkanker, maagwater, diarrheae, zenuwziekten, galachtigheid, aandoening van lever en nieren, windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuachtige hoofdpijn, doofheid, suizen in het hoofd en in de ooren, ijlhoofdigheid, pijn tusschen de schouderbladen, en in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, tering (wanneer zij niet hopeloos is), waterzucht, rhuemathiek, jicht, influenza, griep, misselijkheid en braking gedurende de zwangerschap, na het eten of op zee, neerslagtigheid, miltzucht, algemeene verzwakking, verlamming, hoest, aamborstigheid, benaauwdheid op de borst, slijmziekte, ongedurigheid, slapeloosheid, blozen zonder aanleiding, beving, afkeer van de zamenleving, ongeschiktheid tot studie, zinsverbijsteringen, verlies van het geheugen, duizeling, ophooping van bloed naar het hoofd, uitputting, mismoedigheid, ongegronde vrees, besluiteloosheid, wanhoop, zucht tot zelfmoord, enz.

Du Barry's Revalenta wordt in onderstaande Dépôts verkocht.

1 ℔	2 ℔	5 ℔	12 ℔
2 Guld.	3 1/2 Guld.	8 Guld.	16 Guld.

Dubbel geconcentreerde zijn in de grootere Canisters ook voorhanden.

Eene Holl. Gebruiksaanwijzing is bij iedere doos.

Op aanraden van eenige Heeren Doctoren zijn wij zoo vrij, de faculteit opmerkzaam te maken, dat dit Meel er krachtig toe bijdragen kan, om in behandeling zijnde Patienten te genezen.

Amsterdam, Verkoophuis.	Breda, Wede. Wiercx Folla.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	» Kannemans van Dashorst.
» P. Appelboom, Apoth.	Helmond, A. H. Martin.
	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
Boxmeer, G. Muller.	Tilburg, C. H. Domhoff.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Gerief-, Timmer- en Brandhout,

op *Donderdag den* 10. *November* 1853, des voormiddags ten 10 uren, op het *Kasteelplein*, bij de *Katerstraat*, bestaande in:

Een partij VUREN- en KANADASCHE DEELEN, BEUKEN PLATEN, EIKEN- en MASTEN SCHALEN, GEWATERDE MASTEN GORDINGEN en SPARREN, eene groote partij EIKEN STRUIKEN en SPAANDERS, eenige AFBRAAK enz.

Een uur vóór de Verkooping aldaar te zien.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.